

KONTAKT

Sydslesvigsk Forenings informationsblad

AFLYST

Aflysninger

Der er en række aflysnings-

Fynboerne

To nye kunstnerkurser med Grethe Bay.

Historisk Samfund for Sønderjylland

Historisk

Historisk Samfund flottes sig her i jubilæumsåret - overfor medlemmerne.

Læs mere på KONTAKT side 2

Læs mere på KONTAKT side 2

Læs mere på KONTAKT side 3

FOREDRAG

Historiker Gry Jexen, i Flensborg 3. februar.

Kvinde, kend din historie

Der bliver foredrag ved historiker Gry Jexen, som har skrevet bogen Kvinde Kend Din Historie – spejl dig i fortiden, på Flensborg Bibliotek, torsdag d. 3. februar kl. 19.

I bogen skriver Gry Jexen om 50 danske kvinder, der har levet i løbet af de sidste 500 år, og hvilken betydning, de har haft for kvinders udvikling i Danmark. Det er kvinder, som har haft stor betydning, men ikke har fået den plads, de fortjener.

»Jeg skriver om 50 kvinder i historien. Det er et forsøg på at give historisk bevidsthed og indblik gennem portrætter. Men jeg kunne have skrevet om 1.000 kvinder eller endda mange flere, det er også begrænsningens kunst,« fortæller Gry Jexen. Forfatteren Karin Michaëlis (1872-1950) kickstartede projektet. Da

Jexen researchede for tv-kanalen DR-K fandt hun ud af, at Michaëlis var den bedst sælgende forfatter i udlandet i sin samtid. Hun solgte blandt andet 500.000 eksemplarer af Den farlige alder i 1910 i Tyskland på bare seks uger. Gry Jexen havde aldrig hørt om hende,

I foredraget på Flensborg Bibliotek, torsdag d. 3. februar kl. 19 kommer Gry Jexen blandt andet ind på, hvorfor det er så vigtigt, at vi får kvinderne skrevet ind i vores fælles historie for at skabe ligestilling. Hvorfor er kvinderne overhovedet skrevet ud? Arrangeret af Dansk Centralbibliotek og Den slesvigsk Kvindeforening. Entré: € 7,- Forsalg på biblioteket. Begrænset antal deltagere Husk 2G-regler.

DET DANSKE MINDRETAL

Overrakte Dronningen Margrethe et særligt maleri

I anledning af Hendes Majestæt Dronning Margrethes 50-års regentjubilæum den 14. januar har det danske mindretal i Sydslesvig overrakt et helt særligt maleri. Acrylmaleriet af den sydslesvigske kunstner Marit Beckmann, som blev leveret til Hofmarskallatet i København, viser fænomenet Sort Sol. Dette fantastiske naturfænomen fængslede kunstneren, og med denne fascinerende kulisse ønsker de dansksindede syd for grænsen vores Dronning fort-

sat styrke og godt helbred. Dronning Margrethes enorme betydning for mindretallet understreger Gitte Hougaard-Werner, SSF-formand og formand for Det Sydslesvigske Samråd. - Med stor taknemlighed tænker vi tilbage på Dronningens besøg i Sydslesvig i september 2019. Her blev Sydslesvigs historiske og folkelige samhørighed med Danmark endnu engang bekræftet. Ligesom det meget stærke bånd mellem Kongehuset og

det danske mindretal blev tydeliggjort, siger Gitte Hougaard-Werner. Den 14. januar 1972 gik Frederik 9. bort, og Dronning Margrethe efterfulgte sin far på tronen. Gennem 50 år har Dronningen været statsoverhoved for Danmark, Færøerne og Grønland, og hun formår at repræsentere udadtil samt at være samlingspunkt indadtil. Regentjubilæet blev på grund af Corona ikke fejret på den planlagte måde, men i sin nytårstale understregede Dronningen, at corona ikke får lov til at lukke for jubilæet. Derfor vil det blive holdt senere på året. Dronningens nytårstale har en særlig betydning for det danske mindretal, fordi Hendes Majestæt altid inkluderer en hilsen til de dansksindede i Sydslesvig. I år lagde Dronningen i den sammenhæng fokus på markeringerne af grænsedragningen i 1920.

Marit Beckmann: Sort Sol.

OPERETTE I FLENSBORG

Hylde valsekongen

Franz Lehár, komponisten bag Volga, Vilja, Maxim, den evigt populære Enkevals og slageren over dem alle Dein ist mein ganzes Herz, fylder 150 år. Det hyldes med en helt særlig operette lørdag den 5. februar kl. 19.30 på Flensborg teater. Når en vaskeægte valsekonge runder et skarpt hjørne, er OperetteKompagniet selvfølgelig på pletten for at markere begivenheden med pomp og pragt. Med prangende kostumer, som det sig hør og bør, og et forrygende dra-

maturgisk flow samt de uundværlige danseoptrin er operetten Maxim – Hyldest til en Valsekonge et sikkert hit. OperetteKompagniet har stilsikkert samlet den stærkeste opstilling af exceptionelle sangere, der giver den gas på kryds og tværs, på skift og sammen. Scenen er sat - med høje messings-tager, guldallerkener, krystalskåle og masser af champagne. En efter én slår gæsterne, personificerede gennem de forskellige arketyper i operetterne, på

glasset - og talerækken med nyttige fakta og sjove anekdoter afleveres, efterfulgt af et sandt orgie af arier og duetter fra mesterens perlerække af titler. Og de er der allesammen: Paganini, Giuditta, Zarewitsch, Frasquita, Greven af Luxemborg og Smilets Land. Arrangør: Sydslesvigsk Forening (SSF). Billetter: ssf-billetten.de, +49 461 14408 125, SSFs sekretariat, Aktivitetshuset, sh:z Ticketcenter FL, Reisebüro Peelwatt FL og ved indgangen.

AFLYSNINGER

Lidt af hvert

SSF Egernførde
aflyser den planlagte tombola 4. februar og familie-fastelavnstesten den 26. februar.

Ansgar Kirke
aflyser formiddagsmødet med Anke Sporendonk i Ansgar Kirke i Flensborg den 3. februar. Mødet vil blive gennemført på et senere tidspunkt.

SSF Nordvest
aflyser deres planlagte lottoaften den 10. februar i Vimmersbøl. En ny dato bekendtgøres.

Jaruplund
De danske foreninger og organisationer i Jaruplund-Veding-Sankelmark aflyser hyggeeftermiddagen

med foredrag ved Svend Duggen "Højvand og stormfloder ved Slien" 1. februar.

SSF Skovlund-Valsbøl
aflyser alle arrangementer frem til generalforsamlingen den 17. marts kl. 19.30 sammen med SSW.

Valsbøl Pastorats
Onsdagskaffe på Valsbølhus den 2.2.22 er aflyst.

Sporskifte
Fadervor-studiekredsen i Det danske Hus i Sporskifte udsætter møderne 7. februar kl. 19.30, 14. februar kl. 19.30 og 28. februar kl. 19.30 (Fadervor-gudstjeneste) til en senere dato

FRIISK FORIINING

Winterfest abgesagt

Das Winterfest der Friisk Foriining am 5. Februar wird aufgrund der aktuellen Lage bis auf weiteres verschoben. Der Vorstand bedauert dies sehr und

bemüht sich, sobald wie möglich eine Ersatzveranstaltung auf die Beine zu stellen.

GEGEN ANTIZIGANISMUS

Heiter aber auch etwas bedrückend war das Gespräch mit Kelly Laubinger und Marlo Thormann von der Sinti Union Schleswig-Holstein vor einigen Tagen im Flensburger Regionalbüro Stefan Seidlers. Sie berichteten dem

SSW-MdB über Rassismus im Alltag gegen Sinti und Roma. Zusammen machen wir uns stark dafür, dass Antiziganismus bekämpft wird, versprach Seidler.

UGEN DER KOMMER

29. SSW-distrikt **Sporskifte**: Videomøde - Politisk brunch med Christian Dirschauer kl. 10
SSF-distrikt **Moldened**: Vintergåtur fra forsamlingshuset kl. 15

1. De danske foreninger og organisationer i Jaruplund-Veding-Sankelmark: Hyggeeftermiddag med foredrag ved Svend Duggen "Højvand og stormfloder ved Slien" i kirkens lokaler i Jaruplund - AFLYST

GUDSTJENESTER

4. s. e. h. 3 k., 30. januar, Matt. 14, 22-23

Arnæs 10 Nielsen
Dedsbøl Apostelkirke 14 Sloth
Egernførde 15 Vogel
FL Ansgar Kirke 10 M. N. Jørgensen
FL Helligåndskirken 10 H.N. Jørgensen
FL Sct. Hans 10 Strelow
FL Sct. Jørgen 10 Egeris
Harreslev 11.30 M.N. Jørgensen
Husum 10 Heide-Jørgensen
Lyksborg 10 Thun
Rendsborg 11.30 Braskkyndelmisse – lysgudstj.,
SL Ansgar 10 Jessen Hansen
Store Vi kirke 10.30 Mortensen
Sønder Brarup 11.30 Thun
Tarp 14 Mortensen
Vesterland 10.30 Hansenda – ty.

TORS DAG 27. JANUAR
Kappel AFLYST Nielsensamtalegudstj.

MED GRETHE BAY

Her er kernen af Fynboerne samlet ved indvielsen af Faaborg Museum, dog ikke Anna Syberg, hendes stol er tom. (Peter Hansen: Ved Faaborg Museums indvielse 24. juni 1910, mellem 1910 og 1912, Faaborg Museum.)

Fynboerne – en ny epoke i dansk kunst

Fynboerne er betegnelsen for den gruppe fynske malere, der i perioden 1880-1920 med få undtagelser boede og arbejdede på Fyn. Centrale medlemmer var Fritz Syberg og hustruen Anna Syberg, Johannes Larsen og hustruen Alhed Larsen samt Peter Hansen, Poul S. Christiansen og Jens Birkholm.

Med Fynboerne er vi i selskab med malere, hvis foretrukne motiver var årets gang i naturen, dyrene på marken, fuglene på vandet og menneskene i hjemmet, i naturen og i arbejdet. Deres skildringer er præget af en umiddelbar og spontan iagttagelse af livet, menneskene og landskabet, og man mærker en stor glæde ved at arbejde med farven, lyset og det atmosfæriske.

De var alle med undtagelse af Birkholm og de kvindelige malere elever af maleren Kristian Zahrtmann, der som lærer evnede at støtte og udvikle den enkelte elevs personlige udtryk både i valg af motiv og i malemåde. Hans store kærlighed til Italien trak

også eleverne derned, og derved tilførtes dansk kunst en perlerække af italienske motiver i en periode, hvor opmærksomheden ellers var rettet mod Frankrig.

Fynboerne udgør en væsentlig del af det oprør mod Kunstakademiets enevældige styring af dansk kunst, som fandt sted i disse år. Oprøret resulterede blandt andet i oprettelsen af Kunstnerens frie Studeskoler med bl.a. P.S. Krøyer som lærer, senere Zahrtmanns skole og i 1891 i oprettelsen af Danmarks første kunstnersammenslutning, Den Frie Udstilling. Med Fynboerne indtrådte en ny epoke i dansk kunst præget af fri-luftsmaleriets blik for lyset i farven og for gengivelsen af det atmosfæriske i naturen. Oliemaleriet var den dominerende teknik, men også akvarellen blev dyrket som selvstændigt billedudtryk, ligesom træsnittet og tegningen med pen og blyant blev det. I tre billedforedrag i foråret og tre i efteråret 2022 præsenterer kunsthistoriker Grethe Bay kunstnerkolonien,

de enkelte medlemmer, menneskene og malerne.

FYNBOERNE FORÅR: Hold 1/ hold2:

1.2./ 8.2. Maleren og underviseren Kristian Zahrtmann og Poul S. Christiansen
15.2./ 22.2. Fritz Syberg
1.3./ 8.3. Johannes Larsen

På efterårets program kommer Peter Hansen, Jens Birkholm, billedhuggeren Kai Nielsen, Anna Syberg, Alhed Larsen og Christine Swane.

Foredragene finder sted på Flensborg Bibliotek, Nørregade/ Norderstr. 59 og udbydes i samarbejde med Dansk Voksenundervisning i Sydslesvig til 21 euro pr. række.
Tilmelding til Anna-Louise Holste: +45 2370 9055 eller alholste@gmail.com
Husk 2G.

HELLIGÅNDSKIRKEN

Fyraftenssang med mundbind

Torsdag den 27. januar kl. 16.30 inviteres igen til fyraftenssang i Helligåndskirken i Flensborg ved provst Hasse Neldeberg Jørgensen.

Det er en halv times tid med tekstlæsning - både fra Bibelen og anden litteratur - fælles salmesang og et par ord med på vejen videre.

Denne gang er det en optakt til næste uges Kyndelmisse 2. februar. Årets koldeste dag, siger man.

Vi er halvvejs gennem vinteren og trænger i den grad til at se lys og høre godt budskab om lys.

Præsten og digteren St. St. Blicher digtede i den særligt hårde vinter 1837/38 sin dejlige sang og netop dette tidspunkt, hvor mørket og kulden knuger os:

"Det er hvidt herude, kyndelmisse slår sin knude, overmåde hvas og hård". Den skal naturligvis også synges ved fyraftenssangen. Og heldigvis er sang stadig tilladt i kirken, dog kun med anvendelse af mundbind.

SLESVIG

Blonde Bass ny dato

Koncerten med Blonde Bass i Slesvig blev endnu engang flyttet og finder nu sted den 15. marts.

KONTAKT

Udgiver: Flensborg Avis.
Ansv. chefred. Jørgen Møllekær

Redaktion: Rasmus Meyer,
Bernd Engelbrecht

Dansk Generalsekretariat,
Nørregade/Norderstr. 76
24939 Flensborg
Telefon 0461/14408 120 eller
14408 122
Internet: www.syfo.de
e-mail: info@syfo.de

Udkommer hver torsdag.
Bezugspreis ist im
Mitgliedsbeitrag enthalten.

NF JAHRBUCH ERSCHIENEN

Nordfriesisches Jahrbuch 2022

Antipoden im Vorsitz des Nordfriesischen Vereins:
*Rudolf Muuß und Emil Ewald
Von Heinrich Erdmann*

Einkünfte des St.-Knuts-Klosters in Odense von Sylt
Von Albert Panten

Wer rettete die ganze Stadt?
Von Albert Panten

Emil Noldes Geburtstage
Von Ulrich Schulte-Wülwer

Zur Biologie der Weißen Mistel und neuen Vorkommen
Von Uwe Sörensen

Die Umsetzung eines deutschen Romans in ein friesisches Theaterstück
Von Franziska Böhmer

Die Entstehung des NJ-Anlauts im Fering-Öömrang
Von Jarich Hoekstra

... ..

Neue Bücher über Nordfriesland

Herausgegeben vom Nordfriisk Instituut

Von einer Lebensrettung, Weißen Misteln und Lautsymbolik

Das Nordfriesische Jahrbuch 2022 ist ab sofort im Nordfriisk Instituut verfügbar und wartet mit einer Vielfalt an Beiträgen aus der aktuellen Forschung über nordfriesische Themen auf. Heinrich Erdmann beschäftigt sich mit der besonderen Rolle Emil Ewalds neben den Kontrahenten Johannes Oldsen und Rudolf Muuß in seiner Untersuchung „Antipoden im Vorsitz des Nordfriesischen Vereins für Heimatkunde und Heimatliebe“. Die Herkunft von Orts- und Flurnamen auf Sylt, die mit „Munk-“ beginnen, und die Einkünfte, die das St.-Knuts-Kloster in Odense vom 12. bis 16. Jahrhundert von Sylt erhielt, bilden das Thema eines Aufsatzes von Albert Panten. Er geht außerdem dem Ursprung der bekannten Erzählung von der „Alten von Husum“ nach, die mehreren Menschen auf dem Eis das Leben rettete. Ulrich Schulte-Wülwer untersucht den Briefwechsel des Malers Emil Nolde mit seinem Freund Pastor Arthur Katt.

Die Weiße Mistel wächst in Nordfriesland schon länger, jetzt wurde ein neues Vorkommen entdeckt. Über die Mistel an sich und die Situation in Nordfriesland schreibt Uwe Sörensen. Im sprachlichen Teil des Jahrbuches vergleicht Franziska Böhmer das friesischsprachige Theaterstück „Aw Broderswäärw“ von Herrlich Jannsen mit seiner Vorlage, dem Roman „Der Mutterhof“ von Felicitas Rose, die sich auf unterschiedliche Weise mit dem traditionellen Mutter- bzw. Frauenbild auseinandersetzen. Jarich Hoekstra geht der Entwicklung des NJ-Anlauts im Fering-Öömrang nach. Das Nordfriesische Jahrbuch 2022 wird abgerundet mit Buchbesprechungen und einer Bibliografie der nordfriesischen Texte in Zeitschriften und Zeitungen im Jahr 2020. Es umfasst 176 Seiten, kostet 9,80 Euro und ist erhältlich im Buchhandel oder beim Nordfriisk Instituut in Bredstedt (Tel. 04671/6012-0). Mitglieder des Vereins Nordfriesisches Institut erhalten auf Anforderung ein Freiemplar.

HISTORISK SAMFUND

Dannebrog under tysk styre

Nederlaget i 1864 betød i sønderjyske søfartskredse også overgang fra dansk til tysk flag. De dansksindede kredse i Sønderjylland tog det tungt. Den unge styrmand Andreas Cornett skrev således ved årsskiftet 1864/65 om de store forandringer i Aabenraa til sin søster og svoger, der sejlede på Kinakysten. Han fortalte, at Dannebrog ikke længere var at se, men uanset, hvor man vendte sig hen, så "så man ikke andet end den trestribede jammerpjalt svæve over husene". Men i Fjernøsten kunne man se Dannebrog blafre på dansksindede sønderjyders skibe, selvom Sønderjylland nu var en del af det tyske rige. I 1870 rejste kaptajnsfruen Marie Drescher til Fjernøsten for at mødes med sin mand kaptajn Martin Drescher i Singapore. Hun blev modtaget af C.C Fischer, som var dansksindet kaptajn på det stolte skib Charlotte Christine, indregistreret i Aabenraa. De blev roet ud til skibet, og Marie Drescher beretter i sin dagbog: "Som så snart vi var i sigte smykkede sig med flag fra øverst til nederst med et stort Dannebrog på stormasten og et lille nordtysk flag. Fra de to andre skibe vajede også flag, der bød os velkommen". En ung styrmand på et fjerde Aabenraa-skib var dog lidt frygtsom og turde ikke uden kaptajnens ordre sætte Dannebrog, men da kaptajn Fischer og kaptajnsfruen nærmede sig skibet "kom det straks op". Selv et enligt skib fra Flensborg hejste også Dannebrog. Historien om, hvordan overgangen fra dansk til tysk flag blev modtaget af nogle i sønderjyske søfartskredse med sorg og af andre med glæde, er nogle af de mange spændende ting, som man kan læse om i Historisk Samfund for Sønderjyllands nye tobinds værk Sønderjysk søfarts historie.

Sønderjylland kan erhverve tobindsværket for 298 kr. For ikke-medlemmer er prisen 498 kr. Bindene sælges kun samlet. Bogværket kan købes i hjemmesidens butik.

MEDLEMSFORDELE
Bliv nyt medlem for 275 kr. og få en ekstra jubilæumsgave i 2022. Du får Sønderjysk Månedsskrift otte gange om året. Månedsskriftet, som er udkommet siden 1924, indeholder let tilgængelige korte artikler om mangfoldige sider af Sønderjyllands kultur, historie og nutid. Grænse-landskronikken kommenterer hvert kvartal store og små begivenheder i dagens Sønderjylland. Du får hvert år Sønderjyske Årbøger, som er udkommet siden 1889. »Årbøgerne« - Danmarks største regionalhistoriske tidsskrift - er en indbundet og smukt illustreret bog på ca. 300 sider med artikler, erindringer, bognyt og aktuelle indlæg om, hvad der rører sig på historiefrenten i Sønderjylland. Du får løbende information om foreningens foredrag, udflugter og kulturrejser. Du har fri adgang til foredragsaftener med kyndige fagfolk og spændende diskussioner. Du kan også tage med på foreningens flerdagesrejser og endagsudflugter til historiske steder og byer under ledelse af vidende og erfarne guider. Du får også en klækkelig rabat på foreningens både tidligere og kommende bogudgivelser. Udfyld formularen på hjemmesiden og send den til Historisk Samfund for Sønderjylland. I løbet af kort tid vil du modtage et girokort til indbetaling af kontingentet.

fylder i år 100 år, og det markeres med en flot jubilæumsgave – en helt ny, komplet Sønderjyllandshistorie. Der er gennem tiderne skrevet mange og omfattende udgaver af Sønderjyllands historie. Senest udgav Historisk Samfund for Sønderjylland for godt ti år siden Sønderjyllands Historie i to bind på tilsammen over 1000 sider. Det værk er udsolgt. Nu er det så to af de bedste kendere af landsdelens historie, der er i gang med en svær opgave, nemlig på ca. 200 sider at formidle Sønderjyllands omskiftelige historie i så koncentreret form, at alle historisk interesserede både vil kunne overkomme det og samtidig få god viden af at læse den ny bog. Forfatterne er forskningsleder Hans Schultz Hansen, Rigsarkivet Aabenraa, og enhedsleder Carsten Porskrø Rasmussen, Museet på Sønderborg Slot. Normalt udgives bøger ned henblik på salg. Det er også tanken med det nye værk. Men i anledning af jubilæet bliver bogen foræret til alle, der i 2022 er medlem af Historisk Samfund for Sønderjylland. Dette tilbud gælder dermed ikke kun foreningens nu næsten 2000 medlemmer, men også alle, der i år melder sig ind i foreningen. Udover jubilæumsbogen får medlemmerne som sædvanlig de otte numre af Sønderjysk Månedsskrift, sidst på året Sønderjyske Årbøger, foreningens tidligere udgivelser til favoritpriser samt fri adgang til vores foredragsarrangementer. Indmeldelse kan ske på hjemmesiden – eller ved at sende en mail til hssdj@hssdj.dk Eller for sydslesvigeres velkomme ved henvendelse til formanden for Sydslesvigkredsen, Kirsten la Cour, Skovlund

FAKTA OG PRIS
Sønderjysk søfarts historie udgives i samarbejde med Museum Sønderjylland og med tilskud fra BHJ-Fonden, Lauritz og Augusta Dahls Mindelegat, Michael Jebsen Fonden og P.J. Schmidt Fonden. Forfatterne er eksperter i søfartshistorie fra arkiver, museer og universiteter: Flemming Rieck (oldtiden), Bjørn Poulsen (vikingetid og middelalder), Mette Guldberg (1600-1814), Mikkel SkibspLeth Jespersen (1814-1920), Karsten Hermansen (tiden efter 1920) samt Martin Rheinheimer (indledning og afrunding). Medlemmer af Historisk Samfund for Skonnerten "China" af Sønderborg, der befandt sig i Fjernøsten i 1864 (Sønderjysk Søfarts Historie - bind 2, side 132)

Masser af gode tilbud for historie-interesserede.

ARRANGEMENTER

i Sydslesvig 2022

februar

Sydslesvigsk Forening

KULTUR

**Så går vi til Maxim -
En hyldest til en Valsekonge**

I støvet fra regnen

Claire Martin

feat.
Thomas Ovesen
Mads Bærentzen
Kristian Leth

Foto: K. McCracken

Lørdag
05.02.2022 • 19:30

**Stadttheater
Flensburg**

OperetteKompagniet

Mandag
14.02.2022 • 19:30

**Stadttheater
Flensburg**

TEATER V

Torsdag
17.02.2022 • 20:00

**Flensborghus
Flensburg**

**Sangforedrag
"Fra Grundtvig til Kim Larsen"**
v. Birgitte Hansen

Two Lions and a Castle

Midnight Blues

Foto: B. Waller

Onsdag
23.02.2022 • 14:30

**Flensborghus
Flensburg**

Humanitært Udvalg

Torsdag
24.02.2022 • 19:30

**Slesvighus
Slesvig**

Dansk Dansereater

Fredag **Ingen forsalg**
25.02.2022 • 20:00

**Sild Danske Skole
Sild**

VESTKYSTKULTUR

Billetter • Abo ssf-billetten.de + 49 (0)461 - 14408 125

SSFs sekretariat, Aktivitetshuset, sh:z Ticketcenter FL Nikolaistr. 7,
Reisebüro Peelwatt Marie-Curie-Ring 39 FL eller ved indgangen

